

УДК 140.8:903'13

СВІТОГЛЯД ТРИПІЛЛЯ

Студ. К.В Калиновська., гр. БА-1-15

Наук. керівник доц. З.В Захожай

Київський національний університет технологій та дизайну

Актуальність цієї теми полягає в тому, що Трипільська культура була першою ранньоземлеробською культурою на території України, яка базувалася в економічному відношенні на відтворюючих формах господарства. Племена трипільської культури були однією із найбільш розвинутих і самобутніх етнічних груп епохи енеоліту.

Трипільська культура - найвищий культурний вияв Європи в IV-III тис. до н.е. Назва "Трипільська культура" залишилася до наших часів за цією культурою, не зважаючи на те, що межі її поширюються, за сучасними дослідженнями, від Слобідської України до Словаччини, від Чернігівщини до Чорного моря та Балканського півострова. Перші знахідки цієї культури було зроблено відомим київським археологом В. Хвойкою на початку XX ст. в селі Трипільлі, недалеко від Києва. Є три можливі теорії виникнення трипільської культури: суто автохтонна (В. Хвойки), асиміляція автохтонного населення з прийшлими племенами (В. Збеновича) та прийшлих племен, що оселилися на тих землях (М. Марра). Творцями Трипільської культури були примітивно-хліборобські і скотарські племена. Вони, очевидно, з Балкан через Румунію і Молдавію просунулися на територію теперішньої України. Поселялись у Подніпров'ї, на Правобережній Україні та Подністров'ї, змішавшись з місцевим населенням. Трипільці відіграли надзвичайно важливу роль у розвитку людства та дала великий поштовх для розвитку культури хліборобства та гончарства на нашій території.

У трипільців були відносно великі довгочасні поселення, на яких налічувалося до півсотні різних за розмірами жител та господарських споруд. Основними матеріалами для будівництва будинків були дерево та глина. Значних успіхів вони досягли і у ткацтві та прядінні

Особливістю Трипільської культури була велика шана до жінки-матері. Від тих часів ця пошана у великій мірі лишилася в культурі і побуті українців до сьогодні.

Трипільці мали циклічне уявлення про час. Вони представляли його собі як безкінечну дорогу, що рухається навколо центру Всесвіту. Населення Трипільля усвідомлювало періодичність глобальних криз і катаклізмів як загибель старого і зародження нового. Первісні уявлення трипільців були, очевидно, зв'язані з періодичними катаклізмами, викликаними істотними зрушеннями в Сонячній системі під час їхнього існування. Ймовірно, тоді з'явилося уявлення про циклічність часу, і знайшло своє відображення в трипільській кераміці.

Зникли трипільці, очевидно, тому, що змішалися з іншою культурою, мабуть, це була середньодніпровська культура на сході. З точністю не можна сказати, чи були трипільці предками східних слов'ян. Їхній побут дуже схожий на наш (слов'янський), але є довести спорідненість, не враховуючи теорії про те, що трипільці не були автохтонами на наших землях, просто неможливо. В Україні Трипільська культура зберіглась у пережитках і залишила по собі виразні сліди. До останніх часів сільські жінки й молодіці розмальовують хати, комини, печі тощо. У килимарстві, гончарстві, вишивках, писанках - дуже багато геометричних та рослинних орнаментів, які виразно нагадують орнамент трипільської культури. Вивчення трипільської культури дозволяє краще зрозуміти наше минуле і сьогодення.